

Република Србија
Влада Републике Србије
САВЕТ ЗА БОРБУ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ
72 Број: 07-00-6064/2011
27. јул 2011. године
Београд

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
-Председник Мирко Цветковић-

Београд

Поштовани,

Обраћамо Вам се у вези са константним притисцима извршне власти на зрењанинску фабрику лекова „Југоремедија“, који имају за циљ да се смени управа изабрана гласовима већинских власника, приватних акционара, а да Министарство економије постави менаџмент у компанији у којој је држава мањински акционар, и то акционар без права гласа за избор чланова управе, у смислу члана 116 Закона о Агенцији за приватизацију.

„Југоремедија“ је приватизована по Закону о својинској трансформацији. У време ступања на снагу Закона о приватизацији 2001. године, „Југоремедија“ је била у већинском приватном власништву (58%), са мањинским уделом државе (42%), који је Акцијски фонд продао на аукцији 10. септембра 2002. године предузећу „Јака 80“ из Македоније. „Јака 80“ је била у власништву Јовице Стефановића-Нинија, који је у том тренутку био на потерници Интерпола, и кипарске оф-шор фирма „Демено трејд“. Савет за борбу против корупције је податаке о власничкој структури „Јаке 80“ доставио Управи за спречавање прања новца 2004. године. До данашњег дана нисмо добили повратну информацију.

Акцијски фонд је са „Јаком 80“ закључио купопродајни уговор у ком је обавезао купца да изврши докапитализацију „Југоремедије“ и тако постане већински власник. Остали акционари, већински власници фабрике, пристали су да се докапитализација изврши кроз улагање у модернизацију производних погона. Међутим, на Скупштини предузећа 2003. године Стефановић предлаже да докапитализацију изврши на други начин – конверзијом потраживања „Јаке 80“ према „Југоремедији“, насталог на основу спорне набавке сировине. Акционари су овај предлог одбили. Ипак, „Јака 80“ се уписала у регистар суда као већински власник, на основу уговора са Акцијским фондом и фалсификоване скупштинске одлуке. Акционари су априла 2004. године покренули судски спор за поништај докапитализације. Реагујући на њихове активности, Стефановић их августа 2004. године избацује из фабрике, уз помоћ приватног обезбеђења, зрењанинске полиције

и јединица Жандармерије из Београда. Савет је о овим проблемима детаљно известио Владу у Извештају о „Југоремедији“ од 16. септембра 2004. године. Влада је одговорила да ће чекати исход судског спора који су покренули акционари.

Крајем 2006. године суд је правоснажним одлукама поништио докапитализацију „Југоремедије“ и раскинуо уговор о продаји акција. Држава је поново постала власник 42% акција, а удео приватних акционара је враћен на 58%. Међутим, пре него што је на Скупштини именована нова управа у складу са власничком структуром коју је утврдио суд, Стефановић је закључио велики број асиметричних уговора између „Југоремедије“ и својих повезаних фирми, са циљем да спречи промену управе тако што ће „Југоремедију“ увести у стечај и преузети је као већински поверилац. Поред тога, производња у фабрици је обустављена новембра 2006. године, такође са циљем да се онемогући пословање предузећа након промене управе.

На Скупштини 1. марта 2007. године приватни акционари су именовали нову управу, која је у фабрици затекла обавезе у износу од 2.030.090.824,23 динара и хипотеку првог реда над имовином „Југоремедије“ по основу кредита чији је корисник била Стефановићева фирма МД „Нини“, у износу од 12,6 милиона евра. Због оваквог стања, ни једна банка није хтела да кредитира поновно покретање производње, а поред финансијских проблема, фабрика се суочила и са обавезом реконструкције производних погона. Наиме, Инспекција за лекове Министарства здравља је 22. марта 2006. године наложила „Југоремедији“ да усклади производњу лекова са условима Добре произвођачке праксе (GMP) у року од шест месеци од пријема решења. Ради се о инвестицији на којој акционари инсистирају још од Скупштине предузећа 2003. године, а коју „Јака 80“ није хтела да изврши.

Након што је суд утврдио кршење закона у продаји акција „Југоремедије“ и раскинуо уговоре између „Јаке 80“ и Акцијског фонда, било је неопходно да се истражи спрега људи у институцијама са криминалним круговима, да се утврди одговорност за кршење закона и да држава у договору са приватним акционарима покрене поступке за накнаду штете причињене фабрици незаконитим поступањем одговорних лица у надлежним државним органима. Уместо тога, наставили су се притисци извршне власти на приватне акционаре „Југоремедије“ и управу коју су они изабрали.

Док се ново руководство борило да обнови производњу и спречи стечај, Пореска управа Министарства финансија већ 13. марта 2007. доставља „Југоремедији“ налог да одмах, под претњом принудне наплате, регулише целокупан дуг за порез и доприносе за социјално осигурање радника који је направљен у периоду Стефановићеве управе, почев од децембра 2003. године. Другим речима, исти државни орган који је Стефановићу три године толерисао неплаћање обавеза и дозволио да дуг за порез нарасте на 79.787.950,93 динара, а дуг за доприносе на 26.084.610,64 динара, након успостављања законитог стања у „Југоремедији“ запретио је да ће покренути поступак принудне наплате. Савет је тада обавестио Владу да Министарство финансија користи наплату пореза као инструмент притиска на нову управу. Влада на овај допис није реаговала, а „Југоремедија“ је успела да за кратко време плати читав нагомилани дуг и отклони опасност од стечаја. Министар финансија у том периоду био је Млађан Динкић.

Скупштина „Југоремедије“ је 2008. године одлучила да предузеће самостално реализује улагање у реконструкцију ради усклађивања са условима GMP, а Министарство економије је прихватило да се нови тендер за продају акција организује тек након овог улагања.

Међутим, у тренутку кад су финансијска улагања у грађевинске радове била завршена, а пре него што је „Југоремедији“ одобрен GMP сертификат, односно пре него што је улагање могло да се реализује кроз повећање вредности акција, Министарство је почело са притисцима на управу да се тендер организује што пре. Управа фабрике није прихватила излазак на тендер пре него што се оконча вишемесечни поступак одобрења GMP сертификата. Убрзо потом, на основу текстова из таблоида и анонимних пријава против директора „Југоремедије“, покренута је полицијска истрага о наводним злоупотребима приликом реконструкције, која константно траје од првог упада полиције у фабрику 18. јуна 2010. године до данашњег дана. Истрага је почела осамнаест дана уочи Скупштине, са очигледним циљем да се изазове неповерење међу приватним акционарима у рад управе и да се на Скупштини именује ново руководство које би прихватило предлоге Министарства економије. Упркос притисцима, приватни акционари су на Скупштини дали подршку пословној политици руководства. Савет је 9. августа 2010. године обавестио Владу о злоупотреби полиције у „Југоремедији“, са предлогом да размотри поступање Министарства економије и Министарства унутрашњих послова и да о својим налазима обавести јавност. Влада ни на овај допис није реаговала.

Инспектори Полицијске управе у Зрењанину су 11. маја ове године поново упали у фабрику и запленили документацију у вези заједничког улагања „Југоремедије“ и групе њених акционара у нову фабрику пеницилина. Ради се о улагању које је део санације производних погона ради усклађивања са условима GMP. На питање службеног лица „Југоремедије“ по чијој пријави полиција поступа, инспектори су одговорили да раде „по налогу одозго“. Савет је дописом од 24. маја обавестио Владу да је полицијска истрага која се константно спроводи у „Југоремедији“ довела до тога да пословне банке обуставе сарадњу са компанијом, оцењујући је као несигурну, што озбиљно угрожава њен финансијски положај и могућност пословања. Истовремено, Савет се обратио и Вишем тужилаштву у Зрењанину са молбом да нас известе по чијем налогу се у „Југоремедији“ спроводи истрага. Ни за један од ових дописа нисмо добили повратну информацију.

На састанку у Министарству економије 7. јула ове године, државни секретар Министарства Бранислав Зећ поставио је „Југоремедији“ услов да ће им држава помоћи у савладавању проблема са пословним банкама једино уколико се управа изабрана гласовима приватних акционара повуче, а на њихово место дођу људи које предлаже Министарство. Чланом 116 Закона о Агенцији за приватизацију није предвиђено да се гласовима акција у власништву државе бирају чланови управе предузећа, што значи да захтев Министарства подразумева да на Скупштини која је заказана за 8. август ове године, приватни акционари својим гласовима изаберу управу коју ће контролисати мањински акционар. Бранислав Зећ је поново запретио директору „Југоремедије“ полицијском истрагом у вези са изградњом нове фабрике за производњу пеницилина, а након састанка у Министарству, Управа прихода од 19. јула свакодневно спроводи детаљне контроле у „Југоремедији“. Према изјавама инспектора који врше контролу, она се спроводи по налогу министра економије и регионалног развоја Небојше Ћирића.

Садашња ситуација у „Југоремедији“ ни мало се не разликује од 2002. године, када је Акцијски фонд наметнуо већинским власницима управу Јовице Стефановића. Било би неопходно да Влада детаљно размотри овај случај и хитно предузме одговарајуће мере, нарочито због тога што је 2006. године, након што је суд раскинуо уговоре о продаји акција и докапитализацији „Југоремедије“, пропустила да покрене поступке за утврђивање

одговорности за кршење закона и насталу штету, што је омогућило да се кршење власничких права приватних акционара настави до данашњег дана.

Поступање Министарства економије и Министарства унутрашњих послова у „Југоремедији“ упућује на забрињавајући закључак да у предузећима у којима је држава сувласник, њени представници злоупотребљавају чињеницу да су истовремено и део извршне власти, односно користе своју позицију за притиске на приватне власнике. У „Југоремедији“ ови притисци иду тако далеко да пословне одлуке донете на Скупштини и Управном одбору у складу са законом, постају предмет константне полицијске истраге. Притом, ова истрага не обухвата све чланове органа управе на којима су одлуке доношене, већ је искључиво усмерена на истакнуте носиоце пословних активности, што парализује рад предузећа и нарушава његов пословни углед у мери која угрожава његов опстанак. Зато је веома важно да Влада утврди позадину ових притисака.

Једино на тај начин Влада ће отклонити сумње у своју умешаност.

Наиме, имајући у виду да је и 2006. године пропуштено да се истражи спрега извршне власти и криминалних кругова која је прљавом капиталу омогућила да четири ипо године контролише једну фабрику лекова, и посебно имајући у виду да се однос представника државе према приватним власницима у „Југоремедији“ није променио ни након судских одлука из 2006. године, намеће се закључак да је спрега власти и криминала заправо остала нетакнута. Штавише, намеће се и закључак да управо под притиском те спреге Влада у међувремену није предузела ништа како би обезбедила једнаку заштиту власничких права свих власника и сигурност уговарања, што су основни предуслови за развој привреде и основни задаци Владе. Због тога Влада мора да утврди ко стоји иза притисака да се смени руководство компаније изабрано на законит начин гласовима приватних акционара? Шта је у позадини поступака државних органа којима се нарушава углед „Југоремедије“ и чини штета и приватним акционарима и држави? Којим се интересима руководи државни секретар у Министарству економије када је у својим јавним наступима износио нетачне податке о стању у фабрици и приватне акционаре „Југоремедије“ неистинито представљао као њене раднике?

Стручна и шира домаћа јавност и Европска комисија деле јасан став да је сузбијање спреге власти и криминалних кругова најважније питање борбе против корупције у Србији, што нарочито упућује на неопходност да Влада детаљно размотри драстично кршење елементарних права приватних власника у „Југоремедији“ и да о својим налазима што хитније извести јавност. Како се у „Југоремедији“ овај проблем манифестује на веома опасан начин, јер прети да потпуно уруши фабрику у већинском приватном власништву, чији су производи притом од стратешког значаја за нашу земљу, Савет ће сву документацију којом располаже доставити Републичком јавном тужиоцу, ради покретања истраге и расветљавања свих околности у вези са овим драстичним случајем системске корупције који у континуитету траје већ готово десет година.

С поштовањем,

ПРЕДСЕДНИК

Верица Бараћ